

Received / Geliş
08.02.2019

Article History
Accepted / Kabul
25.03.2019

Available Online / Yayınlanma
30.03.2019

BOOK REVIEW

SOFT POWER: THE MEANS TO SUCCESS IN WORLD POLITICS

KİTAP DEĞERLENDİRME
YUMUŞAK GÜÇ: DÜNYA SİYASETİNDE BAŞARIYA GİDEN YOL

Ahmet Nafiz ÜNALMIŞ¹

Joseph Nye, **Soft Power: The Means To Success In World Politics**, Ingram Publisher Services Us, New York, 2005, 208 page, ISBN: 9781586483067

“Soft Power: The Means To Success in World” adlı Joseph Nye tarafından kaleme alınan eser, beş bölümden meydana gelmektedir. Güç kavramı tanımlanarak başlanılan ilk bölümde güç kaynaklarını elde tutmakla, onu kullanmanın aynı anlamı taşımadığı vurgusu yapılmıştır. Ülkelerin zamanın ruhuna uygun şekilde hareket ederek doğru stratejiler ile istedikleri sonuca ulaşacağını belirten Nye’ a göre yumuşak güç, herhangi bir açık tehdit olmadan karşı tarafın bir amacı desteklemesi veya benimsemesidir. Bunun sağlanması için de kendi amacını kabul ettirmeye çalışan tarafın soyut bir cazibeye sahip olması gerekmektedir. Bu bölümde Nye, ayrıca ülkelerin yumuşak güç yerine sert gücü kullanmalarının yol açtığı büyük maliyet sebebiyle, demokratik ülkelerde ancak geçerli bir ahlaki gerekçeye dayanarak sert gücün kullanabileceğini vurgulamıştır. Yumuşak güç kullanımının sert güce nazaran daha az maliyetli fakat daha yüksek stratejik kapasite ile uygulanabileceğini iddia eden Nye, sert güç

¹ Dr. Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler, ORCID: 0000-0001-5043-6396, e-mail: nafizunalmis@gmail.com.

kullanımının ortaya çıkardığı ağır maliyeti, yumuşak gücün tercih sebebi kılmıştır. ABD'nin özellikle Bush yönetimi döneminde sert gücünün olumsuz etkilerini yumuşak gücünü yeterli düzeyde kullanarak nötralize edememesi, Irak Savaşı sonrasında ABD'ye yönelik BM'de ve uluslararası kamuoyunda desteği azaltmıştır. Nye, bu örneği sert ve yumuşak gücün etkileşim halinde kullanılarak akıllı güce dönüştürülmesinin kaçınılmaz bir strateji olduğunu belirtmek için vermiştir. İlk bölümde güç çeşitlerine ve etkilerine yönelik yapılan tanımlamalara çeşitli olaylar bağlamında örnekler verilerek netlik kazandırılmıştır.

ABD'nin yumuşak gücünün kaynaklarının anlatıldığı ikinci bölümde; yumuşak gücü meydana getiren unsurların neler olduğu, bu unsurların ABD tarafından nasıl kullanıldığı okuyucuya aktarılmıştır. Nye'a göre bu unsurların en başında ABD'nin oluşumuna en büyük katkıyı sağladığı popüler kültür gelmektedir. Popüler kültür sadece ABD'nin kültürel kodlarını taşımaz ancak ABD'yi demokratik, ticari ve pragmatik açıdan cazip kılan unsurlar, popüler kültürü de ABD'nin etkisine açık hale getirmektedir. Ancak son dönemde popüler kültür, yerelleştiği ve egzotik hale geldiği ölçüde rağbet görmektedir. Yani bir başka ifadeyle küresel düzeyde organize olmuş yapıların yerel düzeyde bulunduğu ülkenin kültürüne uyum sağlaması gerekmektedir. Nye bu duruma örnek olarak ABD menşeli uluslararası düzeyde faaliyet gösteren çeşitli restoranların, buldukları ülkenin kültürel izlerini taşıyan unsurları menülerinin içine almasını göstermiştir. Bu bölümde ayrıca, ABD'nin sahip olduğunu iddia ettiği hukukun üstünlüğü, adil seçimler, demokrasi gibi başka ülkelerde hayranlık uyandıran ve yumuşak gücüne kaynak teşkil eden değerlere kendisinin uymamasının uluslararası alanda ABD'ye itibar kaybı yaşattığı iddia edilmiştir. Bu durum ABD'nin diğer ülkeler üzerindeki yumuşak gücünün de geriye gelmesine yol açabilmektedir. Diğer taraftan ABD'nin kendisine tehdit olarak gördüğü radikal Müslümanlara ve ülkelere karşı sert gücünü kullanması yumuşak gücünü zaman içinde erozyona uğratmıştır. Ancak sanılanın aksine postmodern toplumlarda devlete güvenin azalması, ABD'nin yumuşak gücünü olumsuz yönde etkilememiştir. Nye'a göre dış politikanın esası ve yürütülüş biçimi de yumuşak güç üzerinde etkilidir. Bu bağlamda ABD'nin ittifaklardan uzaklaşarak dış politikada tek taraflılığı esas alması, yumuşak gücünü riske atmıştır. Nye'in anlatımından çıkarılan sonuca göre farklı değişkenlerin etkide bulunduğu yumuşak güç kapasitesi, ABD örneğinde de görüldüğü üzere, ortak bir strateji çerçevesinde tüm unsurların uyum içerisinde hareket etmesi ile artabilmektedir. Bu bakımdan ABD'nin yumuşak güç kapasitesinin özellikle Soğuk Savaş ve sonrasındaki dönemde gösterdiği dalgalanma, bu alanda güç kazanmak isteyen ülkeler açısından üzerinde değerlendirmeler yapılması gereken bir periyodu meydana getirmektedir.

Üçüncü bölümde ABD dışında diğer uluslararası aktörlerin sahip oldukları yumuşak gücün kaynakları açıklanmıştır. Bu bölümde Rusya, AB, Asya ülkeleri ve devlet dışı aktörlerin sahip olduğu yumuşak gücün etkileri ABD'ninki ile mukayese edilmiştir. ABD'nin yumuşak gücünü arttırmada diğer aktörler karşısında eksikleri tespit edilerek okuyucunun uluslararası düzeyde yumuşak güç rekabetinin nasıl gerçekleştiğini anlaması sağlanmıştır. Nye'a göre Sovyetler Birliği geçmişte bilim, teknoloji, klasik müzik, bale ve atletizmde cezbedici olsa da popüler kültür ihracında ABD'nin gerisinde kalmıştır. AB ise çok taraflı politikalar ve diğer ülkelerle iş birliği yürüttüğünden yumuşak güç rekabetinde birçok alanda ABD'nin en yakın rakibidir veya önünde yer almaktadır. Ancak ABD ve AB, yumuşak güç alanında rekabet etse de birbirine karşı bağımlılıkları da söz konusudur.

Yumuşak gücün ABD tarafından nasıl kullanıldığının anlatıldığı dördüncü bölümde, yumuşak güç ile ilgili Fransa ve İngiltere'nin girişimleri örnek verilmiş ve genel manada ABD'nin bu konudaki eksiklikleri vurgulanarak ne yapması gerektiği hususunda çeşitli öneriler sunulmuştur. Bu bölümde ayrıca bir yumuşak güç kaynağı

olarak görülen kamu diplomasisinin farklı boyutları ve ABD'nin kamu diplomasisi yürütmedeki başarısı değerlendirilmiştir.

ABD'nin dış politikasının yumuşak güç bağlamında değerlendirildiği beşinci ve son bölümde ABD'nin 11 Eylül saldırısından sonra sert güce yönelmesinin yol açtığı maliyete değinilmiştir. Nye'a göre ABD'nin en güçlü olduğu dönemde dahi diğer ülkeler üzerindeki etkisi, İngiltere'nin zirvede olduğu dönemdeki etkisine göre sınırlı düzeyde kalmıştır. Bu sebeple ABD bir imparatorluk değildir, farklı dış politika geleneklerine sahip olan ABD'nin bu gelenekler arasında yumuşak güç kullanımında dengeyi gözetmesi gerekmektedir. Bilgi çağının eğilimleri devlet dışı aktörlerin de gücünü arttırdığından, ABD'nin tüm bunlarla başa çıkabilmesi için yumuşak güç kaynaklarına daha fazla yatırım yapması ve bu gücü daha etkili biçimde kullanması kaçınılmazdır.

Kitabın içeriği ile ilgili genel bir değerlendirme yapmak gerekirse Nye, kitapta yumuşak güç kavramını ağırlıklı olarak ABD ile ilişkilendirerek anlatmıştır. Diğer ülkelerin yumuşak güç politikalarını ise ABD'nin bu alandaki gücünü mukayese etmek için konu etmiştir. Bu bağlamda kitapta farklı ülkelerin yumuşak güç kullanımına yeterince yer verilmemesi bir eksiklik olarak değerlendirilebilir. Diğer taraftan kitapta yumuşak gücün, ABD dış politikasındaki etkileri genellikle ölçülebilir verilere dayandırılmadığından bu alana yönelik tespitlerin bir kısmı subjektif düzeyde kalmıştır. Kitabın eleştirilebilir yönleri bulunsa da Nye'nin uluslararası alandaki gelişmelerle ABD'nin yumuşak gücünü ilişkilendirmesi, bu çalışmayı yumuşak gücün ABD dış politikası üzerinde etkilerini anlatan en önemli kaynaklardan biri haline getirmiştir. Nye'nin, ABD dış politikasında yumuşak gücün yeterince iyi kullanılmadığı görüşünü, uluslararası alanda ABD aleyhine sonuçlanan gelişmelerle somutlaştırması son derece isabetli bir anlatım olmuştur. Bu anlamda Nye, ABD dış politikasına yönelik kendi kavramsal çerçevesinden hareketle eleştirel bir yaklaşım ortaya koymuştur.